

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE

“LOVĆEN”, PODGORICA

**Izveštaj o izvršenoj reviziji
pojedinačnih finansijskih izvještaja za 2011. godinu**

Podgorica, mart 2012. godine

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2011. GODINU

SADRŽAJ:

Strana

Izveštaj nezavisnog revizora	1- 2
Pojedinačni finansijski izvještaji	3 – 8
Napomene uz pojedinačne finansijske izvještaje	9 – 46

KPMG d.o.o. Podgorica
Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 1A
81000 Podgorica
Montenegro

Tel./Fax: +382 20 201 480
E-mail: info@kpmg.me
Internet: www.kpmg.me

Hipotekarna banka a.d. Podgorica
račun 520-1370100-53
Erste Bank a.d. Podgorica
račun 540-1000032318221-33
PIB 02626837 PDV 30/31-05509-0

Izveštaj nezavisnog revizora

SKUPŠTINI AKCIONARA

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE LOVĆEN, PODGORICA

Izvršili smo reviziju priloženih pojedinačnih finansijskih izvještaja Akcionarskog društva za osiguranje Lovćen, Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“) koji se sastoje od pojedinačnog bilansa stanja na dan 31. decembra 2011. godine, pojedinačnog bilansa uspjeha, pojedinačnog izvještaja o promjenama na kapitalu i pojedinačnog izvještaja o novčanim tokovima Društva za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Odgovornost rukovodstva za pojedinačne finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje pojedinačnih finansijskih izvještaja u skladu sa propisima Crne Gore i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu pojedinačnih finansijskih izvještaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevjere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim pojedinačnim finansijskim izvještajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtijevaju da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uvjerenja da pojedinačni finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u pojedinačnim finansijskim izvještajima. Izbor procedura zavisi od naše procjene, uključujući i procjenu rizika od materijalno značajnih grešaka u pojedinačnim finansijskim izvještajima nastalih bilo zbog pronevjere ili grešaka u radu. U procjeni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje pojedinačnih finansijskih izvještaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primijenjenih internih kontrola. Revizija takođe obuhvata i ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvena politika i opravdanosti značajnih procjenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocjenu opšte prezentacije pojedinačnih finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, pojedinačni finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2011. godine, poslovni rezultat i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na sledeće:

1. Kao što je objašnjeno u Napomeni 25 uz pojedinačne finansijske izvještaje, Ovlašćeni aktuar Društva je u svom Izvještaju na dan 31. decembra 2011. godine izrazio pozitivno mišljenje, sa napomenom da Društvo nema ulaganja u visini tehničkih rezervi i da su formirane rezervacije za nastale a neprijavljene štete sa velikom vjerovatnoćom dovoljne. Po mišljenju Ovlašćenog aktuera Društva, za osiguranja od autoodgovornosti, koje je najznačajnija vrsta, troškovi pribave su veći od predviđenih, ali je Društvo uspelo da očuva adekvatna sredstva tehničke premije za isplatu svih obaveza koja proizilaze iz ugovora o osiguranju.
2. Kao što je objašnjeno u Napomeni 26 uz pojedinačne finansijske izvještaje, Agencija za nadzor osiguranja je dana 27. decembra 2011. godine donijela Rješenje o izricanju mjere zbog nepostupanja u skladu sa pravilima o upravljanju rizikom i Rješenje o izricanju mjere za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju.

Podgorica, 9. mart 2012. godine

KPMG d.o.o. Podgorica

Branko Vojnović
Direktor

**POJEDINAČNI BILANS USPJEHA ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2011.
GODINE**

U hiljadama EUR	Napomena	2011	2010
Obračunate bruto premije osiguranja		29.401	32.338
Primljene premije saosiguranja		4	153
Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja		(766)	(927)
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja		(5.357)	(5.761)
Promjene bruto prenosnih premija		796	795
Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio		(45)	62
Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio		42	169
Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	5	24.075	26.829
Neto prihodi od ostalih usluga	6	1.909	2.370
POSLOVNI PRIHODI		25.984	29.199
Obračunate bruto naknade šteta		(17.522)	(18.033)
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja		298	178
Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija		(100)	(108)
Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta		1.445	1.205
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		3.091	(113)
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio		487	130
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete		(893)	(2.827)
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta		(255)	(193)
Rashodi naknada šteta	7	(13.449)	(19.761)
Promjene matematičkih rezervisanja		-	(255)
Promjena rezervisanja za izravnanje rizika		(240)	(556)
Promjena drugih tehničkih rezervisanja		15	-
Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	8	(225)	(811)
Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	9	(3.205)	(3.083)

Napomene na stranama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

**POJEDINAČNI BILANS USPJEHA ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2011.
GODINE (NASTAVAK)**

POSLOVNI RASHODI		(16.879)	(23.655)
DOBITAK/GUBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT		9.105	5.544
Troškovi sticanja osiguranja		(6.018)	(7.390)
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja		(728)	(230)
Amortizacija		(227)	(351)
Troškovi rada		(1.300)	(2.422)
Materijalni troškovi		(107)	(176)
Ostali troškovi usluga		(683)	(780)
Drugi troškovi		(210)	(144)
TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA	10	(9.273)	(11.493)
DOBITAK/GUBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT		(168)	(5.949)
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke reserve		1.551	1.647
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke reserve		(788)	(440)
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		763	1.207
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		465	21
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		(37)	(76)
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		428	(55)
FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA	11	1.191	1.152
DOBITAK/GUBITAK REDOVNOG POSLOVANJA		1.023	(4.797)
POREZ NA DOBIT	12	(78)	(49)
NETO DOBIT/GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU		945	(4.846)
RASPODJELA NETO DOBITI			
ZARADA PO AKCIJI		0,003	(0,023)

Podgorica, 9. mart 2012. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "LOVĆEN", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih
izvještaja

(Dijana Milatović)

Izvršni direktor

(Dr. Radenko Purić)

Napomene na stranama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

POJEDINAČNI BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2011. GODINE

U hiljadama EUR	Napomena		
AKTIVA			
Nematerijalna imovina	13	74	131
Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		8.891	11.080
	14		
Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		18.461	15.932
Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		3.030	3.030
Dugoročna finansijska ulaganja	15	21.491	18.962
Kratkoročna finansijska ulaganja	16	9.566	4.259
Gotovinska sredstva		370	8.575
Kratkoročna potraživanja		10.684	8.821
Kratkoročna sredstva	17	11.054	17.396
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	18	2.646	2.137
Aktivna vremenska razgraničenja	19	2.001	2.937
Odložena poreska sredstva		58	-
Ukupna aktiva		55.781	56.902

Podgorica, 9. mart 2012. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "LOVČEN", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

(Dijana Milatović)

Dijana Milatović

Izvršni direktor

Dr. Radenko Purić
 (Dr. Radenko Purić)

Napomene na stranama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

**POJEDINAČNI BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2011. GODINE
 (NASTAVAK)**

PASIVA

Akcijski kapital-obične akcije		17.032	17.032
Osnovni capital	20	17.032	17.032
Revalorizacione reserve		(469)	270
Prenesena i nerasporedjena dobit/(gubitak)		(10.151)	(11.096)
- Prenesena dobit/(gubitak) iz prethodnih godina		(11.096)	(6.250)
- Neraspoređena dobit/ (gubitak) tekuće poslovne godine		945	(4.846)
Rezerve	20	(10.620)	(10.826)
Bruto tehničke reserve		37.638	40.433
Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja		-	3.080
Ostala rezervisanja		385	472
Rezervisanja	21	38.023	43.985
Kratkoročne obaveze	22	11.016	6.382
Druge finansijske obaveze		166	149
Obaveze za odloženi porez		164	131
Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja		330	280
Pasivna vremenska razgraničenja		-	49
Ukupna pasiva		55.781	56.902

Podgorica, 9. mart 2012. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "LOVĆEN", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

(Dijana Milatović)

Izvršni direktor

(Dr. Radenko Purić)

Napomene na stranama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

POJEDINAČNI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U hiljadama EUR	Akcijski kapital	Rezerve	Revalorizaci- one rezerve	Neraspore- đena dobit/ gubitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2010. godine	10.532	3.651	1.379	(9.549)	6.013
Korekcija početnog stanja	-	-	-	(352)	(352)
Novo stanje na dan 1. januar 2010. godine	10.532	3.651	1.379	(9.901)	5.661
Efekat revalorizacije iz procjene vrijednosti ulaganja u kapital drugih pravnih lica	-	-	(1.109)	-	(1.109)
Dokapitalizacija	6.500	-	-	-	6.500
Umanjenje rezervi iz dobiti za pokriće gubitka	-	(3.651)	-	3.651	-
Gubitak tekuće godine	-	-	-	(4.846)	(4.846)
Stanje na dan 31. decembra 2010. godine	17.032	-	270	(11.096)	6.206
Stanje na dan 01. januar 2011. godine	17.032	-	270	(11.096)	6.206
Efekat revalorizacije iz procjene vrijednosti ulaganja u kapital drugih pravnih lica	-	-	(739)	-	(739)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	945	945
Stanje na dan 31. decembra 2011. godine	17.032	-	(469)	(10.151)	6.412

Napomene na stranama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

**POJEDINAČNI IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
 ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2011. GODINE**

(U hiljadama EUR)	2011.	2010.
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	31.836	36.017
Prilivi od premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)	28.651	32.385
Prilivi od učešća u naknadi šteta (saosiguranje i reosiguranje)	978	1.084
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	2.207	2.548
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(36.485)	(37.275)
Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)	(17.541)	(18.331)
Odlivi po osnovu premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja, kao i provizija po osnovu saosiguranja i reosiguranja)	(6.006)	(6.031)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(4.384)	(5.142)
Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)	(1.502)	(1.726)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(5.844)	(5.373)
Ostali odlivi	(1.208)	(672)
Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti	(4.649)	(1.258)
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	2.418	4.708
Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti (dividende, učešća u dobiti, kamate i sl.)	632	1.426
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	100	54
Prilivi od zakupnina	186	129
Prilivi od smanjenja depozita	1.500	3.099
Odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(11.719)	(3.358)
Neto odliv od kupovine hartija od vrijednosti	(4.103)	(752)
Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u Crnoj Gori	(4.807)	-
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava	(916)	(936)
Odliv po osnovu investiranja u pridružena društva	-	(1.662)
Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(1.893)	-
Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja	(9.301)	1.358
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi iz aktivnosti finansiranja	5.750	7.778
Priliv po osnovu izvršenih uplata kapitala	-	6.500
Priliv po osnovu kratkoročnih kredita	5.750	1.278
Neto priliv novčanih sredstava iz aktivnosti finansiranja	5.750	7.778
Efekat kursnih razlika	(5)	(8)
Neto promjena gotovine (ukupna)	(8.205)	7.870
Gotovina na kraju obračunskog perioda	370	8.575
Gotovina na početku obračunskog perioda	8.575	705

Napomene na stranama od 9 do 46 čine sastavni dio ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja.

1. Opšte informacije

Akcionarsko društvo za osiguranje „Lovćen“ AD, Podgorica sa sjedištem u Podgorici, ulica Slobode 13A (u daljem tekstu: Društvo), osnovano je krajem 1978. godine pod nazivom Zajednica osiguranja imovine i lica „Lovćen“ Titograd. Pod sadašnjim nazivom posluje od 1997. godine.

Društvo je usaglasilo svoju organizaciju sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. list RCG“, br. 6/02) i upisalo se u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici 25. jula 2002. godine pod brojem 4-0000159/001.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni djelovi, funkcioniše šest (6) filijala sa sjedištima u: Podgorici, Kotoru, Beranama, Nikšiću, Bijelom Polju i Pljevljima, kao i poslovnice i ekspoziture u manjim mjestima Crne Gore (šest poslovnica i devet ekspozitura).

Društvo je registrovano kao emitent kod Komisije za hartije od vrijednosti Republike Crne Gore, rješenjem br. 02/3-817/2-01 od 19. aprila 2001. godine. Društvo je član Centralne Depozitarne Agencije Republike Crne Gore po Odluci broj 305/1 od 1. jula 2002. godine kod koje se vode dematerijalizovane hartije od vrijednosti.

Saglasno odredbama Zakona o osiguranju („Sl. list RCG“, br. 78/06) i Statuta Društva, djelatnosti „Lovćen“ osiguranja su:

- obavljanje svih poslova osiguranja imovine i lica (osiguranje života, obavezna osiguranja i ostala imovinska osiguranja i nezgode), koji obuhvataju:
 - zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju imovine i lica,
 - zaključivanje i izvršavanje ugovora o saosiguranju,
 - preuzimanje mjera za sprečavanje i suzbijanje rizika koji ugrožavaju osiguranu imovinu i lica,
- obavljanje poslova pružanja drugih usluga u osiguranju koji obuhvataju:
 - poslove posredovanja i zastupanja u osiguranju,
 - snimanje rizika,
 - snimanje i procjenu štete,
 - pružanje intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.

Društvo posjeduje i sprovodi Sistem upravljanja kvaliteta, koji je usaglašen sa zahtjevima standarda BS EN ISO 9001: 2009 za oblast „Pružanje usluga u osiguranju“, o čemu posjeduje sertifikat br. FS 59645 od 23. decembra 2009. godine. Prvi put je registrovan 28. juna 2001. godine, a kontinuirano se bavi Sistemom kvaliteta od 2000. godine. Na zadnjoj eksternoj provjeri koju je sproveo BSI iz Londona, u decembru 2009. godine, Sertifikat je potvrđen.

Na dan 31. decembra 2011. godine, Društvo je imalo 270 zaposlenih radnika, raznih stručnih profila.

Dana 30.12.2010. godine Društvo je zaključilo ugovor o prenosu portfelja sa Akcionarskim društvom za osiguranje Lovćen - životna osiguranja, Podgorica broj 03-371/30, a dana 25.01.2011. godine i aneks Ugovora broj 03-371/30-1 po kome je utvrđen prenos portfelja u skladu sa Zakonom o osiguranju (Sl. list RCG, br. 78/06, 19/07 i Sl. list RCG br. 53/09, 73/10 i 40/11). Ovim Ugovorom i Aneksom je definisan prenos sredstava tehničkih rezervi u iznosu EUR 3.386 hiljada koja se sastoje od prenosnih premija u iznosu EUR 1 hiljada, rezervisanih šteta u iznosu od EUR 305 hiljada i matematičke rezerve u iznosu od EUR 3.080 hiljada, kao i plasmana tehničkih rezervi u iznosu od EUR 3.386 hiljada.

U skladu sa Rješenjem o davanju saglasnosti za prenos portfelja broj 03-1116/3-10 od 31. januara 2011. godine, Agencija za nadzor osiguranja je dala saglasnost Društvu za prenos portfelja životnih osiguranja na Akcionarsko društvo za osiguranje Lovćen - životna osiguranja, Podgorica.

U skladu sa Rješenjem o izdavanju dozvole za obavljanje poslova osiguranja broj 03-1115/3-10 od 07. aprila 2011. godine, Agencija za nadzor osiguranja je izdala dozvolu za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja Društvu propisanih članom 9, stav 1 tačke 5 do 23 Zakona o osiguranju (Sl.list RCG br. 78/06 i 19/07 i Sl. list CG br. 53/09).

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1 Izjava o usklađenosti

Pojedinačni finansijski izvještaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o osiguranju (Sl. list RCG, br. 78/06, 19/07 i Sl. list RCG br. 53/09, 73/10 i 40/11), Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 65/01 do 40/11), Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list CG”, br. 69/05, 80/08 i 32/11).

Društvo je u sastavljanju svojih pojedinačnih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

2.2 Pravila procjenjivanja

Pojedinačni finansijski izvještaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrijednosti.

2.3 Zvanična valuta izvještavanja

Pojedinačni finansijski izvještaji Društva su iskazani u hiljadama eura (EUR), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izvještaji u Crnoj Gori. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u EUR zaokruženi u hiljadama.

2.4 Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija pojedinačnih finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe osnovnih sredstava, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete, rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete i ostala rezervisanja.

Ovlašćeni aktuar je izvršio pregled aktuarskih pozicija pojedinačnih finansijskih izvještaja za 2011. godinu.

2.5. Uporedni podaci

Društvo je u skladu sa kontnim okvirom i kontnom šemom propisanom Pravilnikom o kontnom okviru društava za osiguranje od strane Agencije za nadzor osiguranja („Sl. list CG”, br. 63/10), koja je u primjeni od 01. januara 2011. godine, u pojedinačnim finansijskim izvještajima za 2011. godinu izvršilo reklasifikaciju uporednih podataka na pozicijama pojedinačnog bilansa uspjeha i pojedinačnog bilansa stanja (2010. godine), čime je omogućena adekvatna uporednost podataka dva obračunska perioda.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Društvo konzistentno primjenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnim finansijskim izvještajima.

3.1 Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izvještaje Društva, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Društvo 100% vlasnik:

1. Lovćen auto AD, Podgorica
2. Akcionarsko društvo za osiguranje Lovćen životna osiguranja, Podgorica

Društvo nije konsolidovalo finansijske izvještaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izvještaje. Društvo sastavlja i konsolidovane finansijske izvještaje.

3.2 Načelo stalnosti poslovanja

Pojedinačni finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti. Društvo je u 2011. godini ostvarilo dobit u iznosu EUR 945 hiljada, a ukupni gubitak Društva na dan 31. decembra 2011. godine iznosi EUR 10.151 hiljadu koji u značajnoj mjeri utiče na smanjenje kapitala Društva.

U slučaju da se ukaže potreba, Rukovodstvo Društva smatra da će osnivač pružiti finansijsku podršku Društvu.

3.3 Preračunavanje stranih valuta

(a) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha.

(b) Funkcionalna i valuta izvještavanja

Stavke uključene u pojedinačne finansijske izvještaje Društva se odmjeravaju korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kom Društvo posluje (funkcionalna valuta). Ovi pojedinačni

finansijski izvještaji su prikazani u eurima ("EUR") koji predstavljaju funkcionalnu valutu i valutu prikazivanja pojedinačnih finansijskih izvještaja Društva (izvještajna valuta).

3.4 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi obuhvataju prihode od premija osiguranja i saosiguranja i prihodi od ostalih usluga. Prihodi se priznaju po fer vrijednosti primljenih nadoknada ili potraživanja.

Neto prihodi od premija osiguranja obračunati su iz bruto premija osiguranja, umanjeni za dio reosiguranja i ispravljani za promjenu bruto prenosne premije, koja je korigovana za učešće reosiguravača u prenosnoj premiji. Osnov za priznavanje bruto premija osiguranja su fakturisane premije.

Prihodi od ostalih usluga čine prihodi od drugih poslova osiguranja i prihodi od drugih usluga.

Prihodi od drugih poslova osiguranja čine prihodi od provizija od reosiguranja i saosiguranja, prihodi od prodaje zelenih kartona, prihodi od usluge likvidacije šteta i drugi prihodi iz poslova osiguranja.

3.5 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju rashode za štete i ostale troškove, doprinose i rezervisanja.

Neto rashodi za štete su obračunati bruto iznosi šteta (odštete i troškovi procjena), umanjeni za regresna potraživanja i dio reosiguranja i ispravljani za promjenu bruto rezervi za štete, koje su korigovane za učešće reosiguranja u tim rezervama. Troškovi procjene sadrže eksterne i interne troškove procjene opravdanosti iznosa odštetnih zahtjeva za slučajevne štete sa sudskim troškovima i troškovima vještaka, a sadrže i troškove naplate regresa.

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja obuhvataju:

- rashode za povećanje ostalih tehničkih rezervi i to: rezervi za izravnjanje rizika i rezervi za neistekle rizike;
- troškove obuhvata osiguranja, koji obuhvataju direktne i indirektno troškove obuhvata osiguranja koji su iskazani po funkcionalnom principu;
- ostale režijske troškove, koji predstavljaju funkcionalnu grupu troškova
- ostale rashode iz poslova osiguranja, koji obuhvataju: troškove nadzornog organa, doprinos za pokriće šteta za nezaštićena i nepoznata vozila, troškove za preventivnu djelatnost, rashode od obezvređenja potraživanja, otpise potraživanja i ostale rashode iz poslova osiguranja.

3.6 Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi se sastoje od: prihoda od dividendi i učešća u društvima, prihoda od ulaganja u nepokretnosti, prihoda od kamata, ostali prihodi od finansijskih ulaganja (kursne razlike od finansijskih ulaganja, prihodi zbog ukidanja oslabljenja finansijskih ulaganja i ostali prihodi od finansijskih ulaganja) i dobiti od otuđenja finansijskih ulaganja. Prihodi od dividendi se priznaju, kada se stekne pravo na uplatu. Prihodi od kamate se priznaju, kada su kamate zarađene.

Finansijski rashodi obuhvataju: amortizaciju ulaganja u sredstva, rashode ulaganja u nepokretnosti, rashode za kamate, ostale rashode finansijskih ulaganja (negativne kursne razlike i ostale rashode), gubitke zbog oslabljenja finansijskih sredstava te gubitke od finansijskih ulaganja.

3.7 Nekretnine i oprema

U osiguravajućem društvu se pod nekretninama i opremom smatraju ona sredstva, koja su potrebna za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja: zemljišta, zgrade ili djelovi zgrada i oprema. U opremu se ubraja i sitni inventar sa rokom upotrebe dužim od jedne godine.

Nekretnine i oprema, koje ispunjava uslove za priznavanje, se kod početnog priznavanja vrednuje po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost nekretnina i opreme obuhvata: nabavnu cijenu, uvozne i nepovratne dažbine prilikom kupovine i troškove, koje je moguće pripisati neposredno njegovom osposobljavanju za planirano korišćenje, naročito troškove dovoza i namještanja i procjenu troškova razgrađivanja, odstranjivanja i obnavljanja.

Za mjerenje nakon priznavanja materijalnog osnovnog sredstva koristi osiguravajuće društvo model nabavne vrijednosti i vodi ta sredstva po njihovim nabavnim vrijednostima, umanjena za amortizacione ispravke vrijednosti i akumulirane gubitke zbog oslabljenja.

Metod amortizacije, koji primjenjuje osiguravajuće društvo, je ravnomjerna vremenska amortizacija.

Izabrani odnosno određeni metod amortizacije nekretnina i opreme mora se koristiti iz obračunskog perioda u obračunski period.

Godišnje stope amortizacije odnosno metod amortizacije je u osiguravajućem društvu propisan odlukom Odbora direktora. Stope amortizacije pojedinih nekretnina i opreme određene su u zavisnosti od vijeka korišćenja, koji pak zavisi od: očekivanog korišćenja sredstava očekivane fizičke istrošenosti i staranja očekivane tehničke i tržišne zastarjelosti očekivanih zakonskih i drugih ograničenja korišćenja.

Godišnje treba provjeravati vijek korišćenja nekretnina i opreme u izabranom metodu amortizacije. Ako se utvrdi, da je vijek upotrebe drugačiji od već izabranog, vrši se promijena ili dopuna odluke o metodi amortizacije. Amortizacija se obračunava za svako sredstvo pojedinačno.

Amortizaciona grupa	Godišnja stopa amortizacije (%)
GRAĐEVINSKI OBJEKTI	
1. Poslovne zgrade i poslovne prostorije	1,5 - 3,0
2. Ostali građevinski objekti	2,0 - 4,0
3. Stanovi i kuće za stanovanje	1,5 - 4,0
4. Objekti za odmor	2,0 - 5,0
OPREMA, VOZILA I OSTALO	
1. Transportna sredstva u cestnom prometu	14,29
2. Telefonska i druga oprema za prenos veza	20,00
3. Računari i računarska oprema	30,0
4. Računarske i pisaće mašine	20,0 - 25,0
5. Kancelarijski i ostali namještaj	10,0 - 20,0
7. Oprema za snimanje i umnožavanje	20,0
8. Oprema za čuvanje novca i hartija od vrijednosti	10,0
9. Oprema za ugostiteljsku djelatnost	20,0
10. Dstala nepomenuta oprema	12,5 - 25,0
11. Oprema za djelatnost odmaranja	6,7 - 15,0

Početak obračuna amortizacije je prvog dana sledećeg meseca od kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu.

Privremeno se prekida obračun amortizacije i obračun ispravke vrijednosti materijalnih osnovnih sredstava, koja su oštećena zbog više sile ili ih zbog toga nije moguće koristiti. Prekid traje toliko vremena, koliko je potrebno za otklanjanje nastale štete. Privremeni prekid obračuna amortizacije vrši se, ako je vrijeme nemogućnosti korišćenja duže od jednog meseca.

Amortizacija nekretnina i opreme prestaje, kada je sredstvo razvrstano u sredstva za prodaju ili kada je ukinuto priznavanje sredstva (otudjenje ili ako od njegovog korišćenja ili otudjenja više ne možemo očekivati buduće ekonomske koristi).

Kasnije nastali troškovi u vezi sa nekretninama i opremom se iskazuju kao:

- troškovi održavanja,
- umanjenja ispravke vrijednosti sredstva,
- povećanje nabavne vrijednosti sredstva.

Godišnje prilikom zaključenja poslovne godine, procjenjuje se da li ima kakvih nagovještaja da nekretnine i oprema mogu biti obezvrijeđena.

Kod procjenjivanja, da li postoji nagovještaj da sredstvo može biti obezvrijeđeno, uzima se u obzir sledeće:

- tržišna vrijednost sredstva zbog protoka vremena smanjila mnogo više od očekivane;
- javile su se značajne promjene u tehnološkom, tržišnom, privrednom ili pravnom okruženju;
- povećale su se tržišne kamatne stope, a ta povećanja će vjerovatno uticati na diskontnu stopu, korišćenu kod obračuna vrijednosti u korišćenju i suštinski smanjiti nadoknadivu vrijednost sredstva;
- ostali nagovještaji (dokazi o zastarjelosti ili fizičkoj oštećenosti sredstva, očekivane promjene korišćenja sredstava sa negativnim uticajem na osiguravajuće društvo i drugi nagovještaji).

Ako postoje takvi nagovještaji, Društvo mora procijeniti nadoknadivu vrijednost sredstava. Kao

nadoknadiva vrijednost se uzima fer vrijednost, umanjena za troškove prodaje ili vrijednost kod korišćenja i to ona, koja je veća. Ukoliko je nadoknadiva vrijednost sredstava manja od njegove knjigovodstvene vrijednosti, treba knjigovodstvenu vrijednost sredstva smanjiti na njegovu nadoknadivu vrijednost. Takvo smanjenje je gubitak zbog obezvrjeđenja, koji se priznaje u bilansu uspjeha.

3.8 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se odnose na računarske softvere i licence.

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti. Društvo primjenjuje model nabavne vrijednosti i vodi nematerijalna sredstva po njihovim nabavnim vrijednostima, umanjene za amortizacione ispravke vrijednosti i sabrane (kumulativne) gubitke zbog obezvrjeđenja.

Godišnje stope amortizacije odnosno metod amortizacije je u osiguravajućem društvu propisan sa odlukom, koju donosi Odbor direktora Društva.

NEMATERIJALNA ULAGANJA	Godišnja stopa amortizacije
1.Računarski programi	20,00%
2.Licence	100,00%

Metod amortizacije, koji koristi Društvo, je ravnomjerna vremenska amortizacija.

Godišnje je potrebno provjeriti eventualna oslabljenja nematerijalnih ulaganja sa neodređenim vijekom upotrebe i nematerijalna sredstva, koja se još ne koriste.

Nematerijalna ulaganja, koja su namijenjena za prodaju, se na osnovu odluke Odbora direktora se preraspoređuju u nekratkoročna sredstva za prodaju po knjigovodstvenoj vrijednosti.

3.9 Investicione nekretnine

Investicione nekretnien se priznaju kao sredstva, kada su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- ulaganja u investicione nekretnine moraju ostvarivati ekonomske koristi za osiguravajuće društvo. Investicione nekretnine se koriste za izdavanje u zakup i donose zakupninu ili se prodaju i ostvaruju dobit;
- investicione nekretnine nijesu namijenjene za prodaju u bliskoj budućnosti u redovnom poslovanju;
- nabavnu vrijednost je moguće pouzdano izmjeriti.

Investicione nekretnine se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost sadrži nabavnu cijenu i neposredno pripadajuće troškove. Za mjerenje priznavanja ulaganja u nepokretnosti Društvo primjenjuje model nabavne vrijednosti. Način amortizacije i obezvrjeđenja investicionih nekretnina je isti kao kod nekretnina i opreme.

Godišnje treba provjeravati eventualna obezvrjeđenja investicionih nekretnina. Postupci za obezvrjeđenje su isti kao kod nekretnina i opreme.

3.10 FINANSIJSKA SREDSTVA

Finansijska sredstva se kod početnog priznavanja svrstavaju u sledeće grupe:

- 3.10.1 Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko poslovnog rezultata,
- 3.10.2 Finansijska sredstva u posjedu do dospeljeća za plaćanje,
- 3.10.3 Krediti (pozajmice) i potraživanja,
- 3.10.4 Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva se kod početnog priznavanja obračunaju po fer vrijednosti. Početno priznatoj vrijednosti se dodaju još troškovi rada (nadoknade i otpremnine plaćene zastupnicima, savjetnicima, berzanskim posrednicima, dažbine berzi i ostale dažbine povezane sa prenosom), koje proizilaze neposredno iz kupovine ili izdavanja finansijskog sredstva. To ne važi za finansijska sredstva, koja su razvrstana u grupu sredstava, utvrđenih po fer vrijednosti preko poslovnog rezultata.

Kod kupovine odnosno prodaje finansijskog sredstva uzima se datum kupovine, osim za finansijska sredstva u posjedu do dospeljeća za plaćanje i kod pozajmica, kod kojih se uzima datum izmirenja.

3.10.1 Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko poslovnog rezultata

Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko poslovnog rezultata uključuju:

- Finansijska sredstva za trgovanje; to su sredstva, za koja postoji tržište odnosno možemo njihovu vrijednost pouzdano izmjeriti.
- Finansijska sredstva, koja se kod priznavanja razvrstavaju u grupu po fer vrijednosti preko poslovnog rezultata. To su sredstva za koje mora postojati tržište odnosno možemo njihovu vrijednost pouzdano izmjeriti.

Navedena finansijska sredstva je potrebno nakon početnog priznavanja utvrditi po fer vrijednosti i to se dokazana dobit ili dokazani gubitak iz promjene fer vrijednosti priznaje u poslovnom rezultatu preko finansijskih prihoda i rashoda. Takođe se u poslovnom rezultatu priznaju sve dobijene dividende i kamate.

3.10.2 Finansijska sredstva u posjedu do dospeljeća za plaćanje

Finansijska sredstva u posjedu do dospeljeća za plaćanje su sredstva sa određenim plaćanjima ili plaćanjima, koja se mogu odrediti i određenim dospeljećem za plaćanje i posjedujemo ih do dospeljeća za plaćanje. Ta sredstva se nakon početnog priznavanja utvrde po vrijednosti otplata po metodi efektivnih kamata. Kamate se priznaju u poslovnom rezultatu. Preračuni finansijskih ulaganja, koji su izraženi u stranim valutama, priznaju se u finansijskom rezultatu.

Ukoliko se fer vrijednost tih sredstava privremeno poveća ili smanji ispod knjigovodstvene vrijednosti, ta promjena ne utiče na visinu tih sredstava, odnosno te se promjene ne priznaju u poslovnim knjigama.

Više nego značajan iznos sredstava, koja su evidentirana kao sredstva u posjedu do dospeljeća za plaćanje, nije moguće prodati prije dospeljeća ili razvrstati u drugu grupu sredstava.

3.10.3 Krediti (pozajmice) i potraživanja

3.10.3.1 Krediti (pozajmice)

Pozajmice su neizvedena finansijska sredstva sa određenim plaćanjem ili plaćanjima, koja se mogu odrediti, koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu. Ova finansijska sredstva se kod početnog priznavanja utvrde po otplativoj vrijednosti po metodi efektivnih kamata. Kamate se priznaju u poslovnom rezultatu. Preračuni finansijskih ulaganja, koji su izraženi u stranim valutama, priznaju se u finansijskom rezultatu.

3.10.3.2 Potraživanja

Potraživanja svih vrsta se kod početnog priznavanja iskazuju u iznosima, koji proističu iz odgovarajućih isprava, uz pretpostavku, da će biti naplaćena.

Potraživanja, za koja postoji pretpostavka (vjerovatnoća), da neće biti naplaćena u cjelosti ili u određenom roku, treba iskazati kao sumnjiva i sporna potraživanja i obračunati ispravku vrijednosti na teret poslovnih rashoda. Navedena potraživanja se iskazuju na odvojenim kontima.

Sumnjiva potraživanja su potraživanja, za koja se sumnja, da neće biti izmirena u redovnom roku odnosno u cjelokupnom iznosu. U ta potraživanja uključujemo potraživanja od dužnika, koji su u stečaju, prinudnoj naplati. Sporna potraživanja su potraživanja, ako je za njih započet sudski postupak.

Potraživanja u stranoj valuti se preračunaju u domaću valutu po kursu na dan nastanka. Kursna razlika, koja nastaje do dana izmirenja ili do dana bilansa stanja, uzima se kao pozicija finansijskih prihoda ili finansijskih rashoda.

3.10.4 Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se kod početnog priznavanja utvrde po fer vrijednosti. To važi za finansijska sredstva, kod kojih je fer vrijednost moguće pouzdano izmjeriti (objavljena cijena na aktivnom tržištu hartija od vrijednosti ili po modelu procjena). U tom slučaju se dokazana dobit ili dokazani gubitak iz promjene fer vrijednosti priznaju neposredno u kapitalu kao povećanje (dobit) ili smanjenje (gubitak) viška iz prevrednovanja. U slučaju instrumenata, za koje nije objavljena cijena na aktivnom tržištu i za koje nije moguće pouzdano utvrditi fer vrijednost, se sredstva utvrde po nabavnoj vrijednosti. Pojedinačna vrijednost takvih sredstava ne smije prelaziti 0,5 miliona EUR odnosno ukupna vrijednost tih sredstava ne smije prelaziti 1% stanja za prodaju raspoloživih finansijskih sredstava pojedinog fonda za pokriće odnosno imovine za pokriće.

Preračuni finansijskih sredstava, koji su izraženi u stranim valutama, koja se utvrđuju po fer vrijednosti, priznaju se neposredno u kapitalu kao višak iz prevrednovanja. Finansijska ulaganja u kapitalne instrumente, izražene u stranim valutama, koji se utvrđuju po nabavnoj vrijednosti, ne preračunavaju se.

Društvo ima u tu grupu sredstava razvrstana sljedeća sredstva:

- netržišne akcije i učešća u kapitalu,
- tržišne akcije koje nijesu razvrstane u druge grupe sredstava,
- dužničke hartije od vrijednosti (tržišne, netržišne), koje nijesu razvrstane u finansijska sredstva u posjedu do dospjeća za plaćanje i u pozajmice.

3.10.5 Izvedeni finansijski instrumenti

Društvo na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine nema izvedene finansijske instrumente.

3.10.6 Finansijska ulaganja u zavisna i pridružena društva

Finansijska ulaganja u kapitalne instrumente zavisnih društava (akcije, učešća) se u pojedinim računovodstvenim iskazima obračunavaju po nabavnoj vrijednosti. Ulaganja, izražena u stranim valutama, koja se utvrđuju po nabavnoj vrijednosti, ne preračunavaju se.

Finansijska ulaganja u kapitalne instrumente pridruženih društava (dionice, učešća) se u pojedinim računovodstvenim iskazima obračunavaju po fer vrijednosti. To je objavljena cijena na aktivnom tržištu hartija od vrijednosti ili pak vrijednost po modelu procjene za nekotirajuće finansijske instrumente.

Dividende, koje su ostvarene u zavisnim i pridruženim društvima, priznaju se u poslovnom rezultatu, kada se stekne pravo na plaćanje.

3.10.7 Formiranje ispravke vrednosti finansijskih sredstava zbog oslabljenja

Društvo kvartalno, a najmanje jednom godišnje, prilikom zaključenja poslovne godine utvrđuje, da li postoje nepristrasni dokazi o oslabljenju finansijskih sredstava. Pod nepristrasnim dokazima za slabljenje smatraju se: neplaćanje kamate ili glavnice, značajne finansijske teškoće izdavaoca, vjerovatnoća stečaja ili finansijske reorganizacije izdavaoca, nestanak aktivnog tržišta zbog finansijskih teškoća i drugi značajni podaci, koji ukazuju, da postoji mjerljivo smanjenje ocijenjenih budućih novčanih tokova, uključujući privredne prilike u zemlji ili lokalnom okruženju izdavaoca.

Kod kapitalnih instrumenata se kao nepristrasni dokaz o oslabljenju uzima:

- statutarne promjene kao što su stečaj, likvidacija;
- značajno smanjenje fer vrijednosti ispod nabavne vrijednosti za 40% i više;
- dugotrajno smanjenje fer vrijednosti neprekidno 9 mjeseci od dana kada se kapitalnim instrumentima fer vrijednost prvi put smanjila ispod nabavne vrijednosti i ostala niža cijeli period od 9 mjeseci i istovremeno se umanjila za više od 10% nabavne vrijednosti.

Kod dužničkih hartija od vrijednosti se kao nepristrasni dokaz o slabljenju uzima:

- statutarne promjene kao što su stečaj, likvidacija;
- kašnjenja u plaćanju i drugi značajni negativni događaji, povezani sa kreditnom sposobnošću izdavaoca.

Ako postoje dokazi (ispunjeni gore navedeni uslovi), treba finansijsko sredstvo prevrednovati zbog oslabljenja.

Za potraživanja iz poslova osiguranja od osiguranika, koji su pravna lica, u grupi osiguranja imovine, oblikuju se ispravke vrijednosti na osnovu sljedećih kriterijuma:

Za veće osiguranike – pravna lica koji imaju godišnju premiju veću od 1% garantne rezerve formira se ispravka vrijednosti na osnovu ocjena finansijskog položaja i platežne sposobnosti, pri čemu se osiguranik svrstava u grupe od A do D uz uvažavanje broja dana kašnjenja u plaćanju.

Za ostale osiguranike – pravna lica koji imaju godišnju premiju manju od 1% garantne rezerve, ispravka vrijednosti potraživanja se formira u zavisnosti od starosne strukture potraživanja na sledeći način:

Starosna struktura	Procenat ispravke potraživanja
Nedospjela i dospjela do 90 dana	0 %
Dospjela od 91 do 180 dana	25 %
Dospjela od 181 do 270 dana	50 %
Dospjela od 271 do 365 dana	75 %
Dospjela preko 365 dana	100 %

Navedene ispravke vrijednosti mogu se povećati, ukoliko postoje podaci o neispunjavanju obaveza osiguranika prema osiguravajućem društvu u proteklim godinama. U tom slučaju je potrebno dati pismeno obrazloženje.

Kod potraživanja od pravnih lica, kod kojih je objavljen stečajni postupak, se bez obzira na starost potraživanja oblikuju ispravke vrijednosti u visini od 100%. Isto važi za potraživanja po osnovu sudske naplate. Kod potraživanja od pravnih lica, kod kojih je uvedeno prinudno poravnanje, se ispravke vrijednosti formiraju do visine poznatog procenta, koji će biti otpisan nakon okončanja postupka.

Za potraživanja iz poslova osiguranja od osiguranika, koji su fizička lica, u grupi osiguranja imovinskog osiguranja, se ispravke vrijednosti formiraju na osnovu istih kriterijuma kao za pravna lica, koja imaju godišnju premiju nižu od 1% garantovanene rezerve.

3.11 Kapital

Kapital Društva čini: akcijski kapital, revalorizacije i druge rezerve, akumulirani gubitak prethodnih godine i dobit tekuće godine.

3.12 Garantne rezerve

Radi obezbjeđenja trajnog izvršenja obaveza, društvo za osiguranje je prema odredbama Zakona o osiguranju, dužno da ima garantnu rezervu. Garantnu rezervu Društva čine:

- 1) osnovni kapital,
- 2) rezerve iz dobiti,
- 3) dio neraspoređena dobit iz ranijih godina najviše do 50%
- 4) dio neraspoređene dobiti tekuće godine najviše do 50%, pod uslovom da utvrđeni iznos ne prelazi prosječnu vrijednost neto dobiti ostvarene u poslednje tri godine i da ne prelazi 25% iznosa garantne rezerve;
- 5) revalorizacije rezerve.

Rezerve iz dobiti i revalorizacije rezerve ne mogu činiti više od 20% iznosa garantne rezerve.

Garantna rezerva umanjuje se za stečene sopstvene akcije, gubitak iz ranijih godina i gubitak iz tekuće godine.

3.13 Ostala dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja se formiraju za sadašnje obaveze, koje proizilaze iz proteklih događaja, koje će se izmirivati u periodu, koji nije tačno utvrđen i čija veličina se može pouzdano ocijeniti.

Formiranje rezervisanja ne zavisi od budućeg poslovanja.

Rezervisanja se formiraju za sledeće namjene:

- za jubilarne nagrade
- za neiskorišćene godišnje odmori
- za otpremnine kod odlaska u penziju.

Vrijednost rezervisanja mora biti istovjetna sadašnjoj vrijednosti izdataka, koji su po očekivanju neophodni za izmirenje obaveze.

Ova rezervisanja se knjiže na osnovu aktuarskih obračuna. Obračun rezervisanja urađen je na osnovu metoda planirane značajnosti jedinica odnosno metode obračunavavnja zarada srazmjerno sa obavljenim poslom. Rezervisanja se diskontuju u cjelosti, a takođe i dio obaveza, koji dopijeva za plaćanje u roku od 12 mjeseci od datuma bilansa.

3.14 Bruto tehničke rezerve

Formiranje tehničkih rezervi je propisano sa Zakonom o osiguranju, njegovim podzakonskim aktima i internim pravilnicima.

Osiguravajuće društvo mora za sve poslove osiguranja, koje obavlja, formirati odgovarajuća tehničke rezerve, koje su namijenjene pokriću budućih obaveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika, koji proizilaze iz poslova osiguranja, koje obavlja.

Osiguravajuće društvo mora formirati sledeće vrste tehničkih rezervi:

- rezerve za prenosne premije,
- rezervisanja za štete,
- matematičke rezerve,
- rezerve za izravnjanje rizika i
- rezervacije za neistekle rizike.

Detaljnija pravila i minimalne standarde za obračun tehničkih rezervi, propisuje Agencija za nadzor osiguranja.

U skladu sa Zakonom o osiguranju i propisima Agencije za nadzor osiguranja su u osiguravajućem društvu sastavljeni pravilnici za formiranje svih potrebnih tehničkih rezervi, koje proizilaze iz poslovanja osiguravajućeg društva.

3.15 Tekući i odloženi porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 80/2004, br.40/2008, br..86/2009 i 40/2011). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 80/2004, br.40/2008, br..86/2009 i 40/2011).

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

3.16 Primanja zaposlenih

Troškovi penzija i ostalih naknada nakon penzionisanja

Društvo, u normalnom toku poslovanja, vrši plaćanja Crnoj Gori u ime svojih zaposlenih. Svi zaposleni Društva dio su penzionog fonda Crne Gore. Svi doprinosi koji su obavezni prema Fondu PIO Crne Gore se vode kao trošak u periodu kada nastanu. U Društvu ne postoji nijedan drugi penzioni fond niti naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu. Isto tako, Društvo nema obavezu da obezbjeđuje buduće naknade sadašnjim ni bivšim zaposlenima, već sve naprijed navedeno sprovodi u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju RCG ("Sl. list RCG", br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 81/04, 29/05, 14/07, 47/07, i "Sl. list Crne Gore", br. 12/07 od 14.12.2007, 13/07 od 18.12.2007 i 79/08 od 23.12.2008. godine, 14/10 od 17.03.2010, 78/10 od 29.12.2010, 34/11 od 12.07.2011, 73/10 od 10.12.2010 i 40/11 od 08.08.2011).

Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbjeđuje zaposlenima, primjenom Kolektivnog ugovora, jubilarne nagrade, regres za korišćenje godišnjeg odmora, sredstva za zimnicu, naknade toplog obroka i prevoza, obezbjeđuje pomoć zaposlenima, na predlog Sindikata, u propisanim slučajevima, po odluci Izvršnog direktora Društva.

Troškovi socijalnog osiguranja

Društvo snosi troškove zaposlenih koji se odnose na obezbjeđenje kao što su zdravstveno osiguranje, penzijsko osiguranje, osiguranje od nezaposlenosti i slično. Ovi iznosi se iskazuju u bilansu uspjeha u okviru troškova zarada.

Otpremnine

Saglasno Kolektivnim ugovorom zaposlenima se isplaćuje otpremnina prilikom odlaska u penziju ili najkasnije u roku od 30 dana od dana odlaska u penziju. Otpremnina se isplaćuje i u slučajevima prestanka potrebe za radom zaposlenih, kada se posebnom odlukom nadležnog organa u Društvu

utvrđuje Program ostvarivanja prava zaposlenih za čijim je radom prestala potreba (višak radnika). Kao poseban vid otpremnine postoji davanje u slučaju sporazumnog raskida radnog odnosa, kao način podsticanja smanjenja broja zaposlenih, uz njihovu saglasnost. U svim navedenim slučajevima isplatom otpremnine prestaju materijalne ili bilo kakve druge obaveze Društva prema zaposlenima koji su primili otpremninu.

4. Upravljanje finansijskim rizicima

4.1 Rizik osiguranja

Rizike koji svaki od ugovora o osiguranju nosi čine mogućnost da se osigurani događaj desi, kao i neodređenost iznosa odštete koji se po tom osnovu traži. Po samoj prirodi ugovora o osiguranju, ovaj rizik zavisi od slučajnosti i zbog toga je nepredvidiv.

4.2 Rizik osiguranja lica

Učestalost i težina šteta zavisi od nekoliko činilaca. Najznačajniji su povišeni nivo naknade po osnovu štete nastale usled izloženosti rizicima od povreda ili bolesti. Društvo upravlja ovim rizicima strategijom osiguranja, odgovarajućim ugovorima o reosiguranju i proaktivnim odnosom prema štetama.

4.3 Ugovori o osiguranju imovine

U vezi sa ugovorima o osiguranju imovine Društvo je izloženo rizicima od teže prirodne nepogode (poplave, olujne vjetrove itd.), i rizicima od šteta za požare i kvarove opreme osiguranika. Za određene vrste ugovora Društvo ima ograničen broj šteta koje po polisi isplaćuje ili ograničenu ukupnu sumu koju isplaćuje po polisi u toku godine.

4.4 Tržišni rizik

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od deviznih kolebanja, rizik kamatnih stopa, fer vrijednosti i rizik cijena). Cjelokupan program upravljanja rizikom usmjeren je na nepredvidivost finansijskih tržišta i nastoji da svede na minimum potencijalne negativne uticaje na finansijsko poslovanje Društva. Upravljanje rizikom obavlja Rukovodstvo na osnovu politika koje odobri Odbor direktora. Odbor donosi, u pisanoj formi, osnovna pravila za sveukupno upravljanje rizikom, kao i politike, takođe u pisanoj formi, koje obuhvataju posebne oblasti kao što su devizni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik, i ulaganje viška likvidnih sredstava

4.4.1 Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. Devizni rizik proističe iz obračuna i uplata šteta u inostranstvu i aktuelnih priznatih obaveza.

Devizni rizik se javlja kada se buduće trgovinske transakcije i priznata sredstva i obaveze denominuju u valuti koja nije funkcionalna valuta Društva. Rukovodstvo je zaduženo da rukovodi neto pozicijom u svakoj stranoj valuti.

4.5 Kreditni rizik

Društvo nema značajne koncentracije kreditnog rizika. Učesnici u poslu i gotovinske transakcije su ograničeni na finansijske institucije visokog kreditnog kvaliteta. Preduzeće ima politike kojima se ograničava obim kreditnog izlaganja prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

Društvo je izloženo kreditnom riziku, koji predstavlja rizik da suprotna strana neće biti sposobna da plati pun iznos duga o dospeljeću. Područja u kojima je Društvo izloženo kreditnom riziku su:

- udio reosiguravača u obavezama po osnovu osiguranja,
- potraživanja od reosiguravača po osnovu već isplaćenih šteta,
- potraživanja od potpisnika ugovora o osiguranju,
- potraživanja od posrednika pri osiguranju.

4.6 Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnog iznosa novčanih sredstava i hartija od vrijednosti namijenjenih prodaji, raspoloživost finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih obaveza i mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu.

4.7 Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva procjenjuje rizike i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrijednosti.

Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim pojedinačnim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

5. Prihod od premije osiguranja i saosiguranja

U hiljadama EUR	2011	2010
Obračunate bruto premije osiguranja	29.401	32.338
Primljene premije saosiguranja	4	153
Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja	(766)	(927)
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja	(5.357)	(5.761)
Promjene bruto prenosnih premija	796	795
Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio	(45)	62
Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio	42	169
Ukupno	24.075	26.829

U hiljadama EUR	2011		
Vrste osiguranja	Bruto premija	Udio sa/re-osiguranja	Neto premija
Osiguranje nezgode	5.610	(112)	5498
Zdravstveno osiguranje	494	-	494
Osiguranje kopnenih motornih vozila - kasko	2.798	(151)	2.647
Osiguranje šinskih vozila	187	(155)	32
Osiguranje aviona - kasko	1.033	(980)	53
Osiguranje plovila - kasko	59	(56)	3
Osiguranje prevoza robe	325	(211)	114
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	2.259	(1.744)	515
Ostala imovinska osiguranja	2.044	(1.052)	992
Osiguranje odg. od korišćenja motornih vozila	12.993	(374)	12.619
Osiguranje odgovornosti od korišćenja letilica	901	(835)	66
Osiguranje odgovornosti od korišćenja plovila	178	(153)	25
Opšte osiguranje od odgovornosti	494	(291)	203
Osiguranje kredita	7	-	7
Osiguranje kaucija	13	(3)	10
Osiguranje različitih finansijskih gubitaka	6	(6)	1
Osiguranje troškova postupka	0	-	0
Osiguranje pomoći	0	-	0
Ukupno osiguranja imovine	29.401	(6.123)	23.278

U hiljadama EUR	2010		
Vrste osiguranja	Bruto premija	Udio sa/re-osiguranja	Neto premija
Osiguranje nezgode	5.451	(160)	5.291
Zdravstveno osiguranje	568	-	568
Osiguranje kopnenih motornih vozila - kasko	3.097	(175)	2.922
Osiguranje šinskih vozila	58	(33)	25
Osiguranje aviona - kasko	1.499	(1.437)	62
Osiguranje plovila - kasko	99	(90)	9
Osiguranje prevoza robe	339	(276)	63
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	1.877	(1.400)	477
Ostala imovinska osiguranja	2.464	(1.388)	1.076
Osiguranje odg. od korišćenja motornih vozila	14.002	(439)	13.563
Osiguranje odgovornosti od korišćenja letilica	948	(887)	61
Osiguranje odgovornosti od korišćenja plovila	279	(249)	30
Opšte osiguranje od odgovornosti	370	(152)	218
Osiguranje kredita	2	-	2
Osiguranje kaucija	26	-	26
Osiguranje različitih finansijskih gubitaka	13	(2)	11
Osiguranje troškova postupka	0	0	0
Osiguranje pomoći	0	-	0
Ukupno osiguranja imovine	31.092	(6.688)	24.404
Životno osiguranje	1.246	-	1.246
Ukupno životna osiguranja	1.246	-	1.246
Ukupno	32.338	(6.688)	25.650

6. Neto prihodi od ostalih usluga

U hiljadama EUR	2011	2010
Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja	1.389	1.380
Prihodi od drugih usluga	520	990
Ukupno	1.909	2.370

Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja uključuju sledeće vrste usluga:

U hiljadama EUR	2011	2010
Prihodi prodaje zelenih kartona	511	492
Prihod od usluga procjene šteta	43	46
Prihodi od provizija reosiguranja	748	718
Prihod od provizija saosiguranja	87	124
Ukupno	1.389	1.380

Prihodi od drugih usluga u iznosu EUR 520 hiljada za 2011. godinu odnosi se na prihod od naplaćene premije iz ranijih godina.

7. Rashodi naknada šteta

U hiljadama EUR	2011	2010
Obračunate bruto naknade šteta	(16.093)	(16.860)
Troškovi vezani za isplatu šteta	(1.429)	(1.173)
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja	298	178
Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	(100)	(108)
Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta	1.445	1.205
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)	3.091	(113)
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)	487	130
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete (+/-)	(893)	(2.827)
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta	(255)	(193)
Ukupno	(13.449)	(19.761)

U hiljadama EUR	2011		
Vrste osiguranja	Bruto štete	Udio reosiguranja	Neto štete
Osiguranje nezgode	4.821	-	4.821
Zdravstveno osiguranje	241	-	241
Osiguranje kopnenih motornih vozila - kasko	2.113	(14)	2.099
Osiguranje plovila - kasko	60	(47)	13
Osiguranje prevoza robe	5	-	5
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	510	(216)	294
Ostala imovinska osiguranja	833	(158)	675
Osiguranje odg. od korišćenja motornih vozila	8.826	(889)	7.937
Osiguranje odgovornosti od korišćenja letilica	28	(26)	2
Osiguranje odgovornosti od korišćenja plovila	15	-	15
Opšte osiguranje od odgovornosti	36	(8)	28
Osiguranje kredita	12	-	12
Osiguranje kaucija	7	(10)	(4)
Osiguranje različitih finansijskih gubitaka	15	-	14
Ukupno osiguranja imovine	17.522	(1.368)	16.154

U hiljadama EUR	2010		
Vrste osiguranja	Bruto štete	Udio reosiguranja	Neto štete
Osiguranje nezgode	4.917	-	4.917
Zdravstveno osiguranje	222	-	222
Osiguranje kopnenih motornih vozila - kasko	2.346	(67)	2.279
Osiguranje plovila – kasko	66	(53)	13
Osiguranje prevoza robe	81	(8)	73
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	356	(143)	213
Ostala imovinska osiguranja	721	(165)	556
Osiguranje odg. od korišćenja motornih vozila	8.379	(467)	7.912
Osiguranje odgovornosti od korišćenja letilica	71	(66)	5
Osiguranje odgovornosti od korišćenja plovila	22	(7)	15
Opšte osiguranje od odgovornosti	66	(6)	60
Osiguranje kredita	23	-	23
Ukupno osiguranja imovine	17.270	(982)	16.288
Životno osiguranje	763	-	763
Ukupno životna osiguranja	763	-	763
Ukupno	18.033	(982)	17.051

8. Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja

U hiljadama EUR	2011	2010
Promjene matematičkih rezervisanja	-	(255)
Promjena rezervisanja za izravnjanje rizika	(240)	(556)
Promjena drugih tehničkih rezervisanja	15	-
Ukupno	(225)	(811)

9. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja

U hiljadama EUR	2011	2010
Troškovi za preventivu	(278)	(466)
Garantni fond	(687)	(661)
Troškovi nadzornog organa	(279)	(316)
Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja	(1.961)	(1.640)
Ukupno	(3.205)	(3.083)

10. Troškovi sprovođenja osiguranja

U hiljadama EUR	2011	2010
Troškovi sticanja osiguranja	(6.018)	(7.390)
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja	(728)	(230)
Amortizacija	(227)	(351)
Troškovi rada	(1.300)	(2.422)
- Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih	(805)	(1.191)
- Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	(547)	(977)
- Drugi troškovi rada	52	(254)
Materijalni troškovi	(107)	(176)
- Troškovi materijala za popravku i održavanje, otpis sitnog inventara i usklađivanje	-	(21)
- Troškovi kancelarijskog materijala	(54)	(71)
- Troškovi energije	(49)	(75)
- Drugi troškovi materijala	(4)	(9)
Ostali troškovi usluga	(683)	(780)
- Troškovi konsultantskih usluga	(248)	(94)
- Zakupnine	(15)	(61)
- Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	(53)	(35)
- Premije osiguranja	(39)	(39)
- Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	(77)	-
- Troškovi drugih usluga	(251)	(551)
Drugi troškovi	(210)	(144)
Ukupno	(9.273)	(11.493)

11. Finansijski rezultat od ulaganja

U hiljadama EUR	2011	2010
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	1.551	1.647
- Prihodi od kamata	977	984
- Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza	119	-
- Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku	3	304
- Drugi prihodi	452	359
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	(788)	(440)
- Rashodi od kamata	(25)	(17)
- Gubici kod finansijskih sredstva i finansijskih obaveza	(255)	(93)
- Rashodi od umanjenja vrijednosti	(290)	(55)
- Negativne kursne razlike	(10)	-
- Rashodi nastali investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine	(208)	(275)
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	763	1.207
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	465	21
- Drugi prihodi	465	21
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	(37)	(76)
- Novčane kazne i odštete	(37)	(76)
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	428	(55)
Ukupno	1.191	1.152

12. Porez na dobit

U hiljadama EUR	2011	2010
Porez na dobit	23	-
Prihodi (rashodi) na ime odloženog poreza	55	49
Ukupno	78	49
Tekući porez	2011	2010
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	1.023	(4.797)
Kapitalni dobiti	(385)	5
Kapitalni gubici	26	(106)
Prenijeti kapitalni gubici iz ranijih godina do visine iznosa kapitalnih gubitaka tekuće godine	101	-
<i>Usklađivanja rashoda</i>		
Troškovi amortizacije iskazani u bilansu uspjeha	637	(929)
Iskazana amortizacija za poreske svrhe	(1.247)	1.475
Otpisana sumnjiva potraživanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	738	(157)
Iznos gubitka u poreskoj prijavi iz prethodnih godine, do visine oporezive dobiti	(792)	-
Dobit/(gubitak) tekuće godine	258	(5.085)
Stopa poreza na dobit	9%	9%
Tekući porez	23	-
Odloženi porez		
Odložena poreske obaveze po osnovu privremene oporezive razlike računovodstvene i poreske vrijednosti osnovnih sredstava	55	49
Odloženi poreski rashod	55	49
Porez na dobit prikazan u bilansu uspjeha	78	49

13. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se odnose na softvere i licence za softvere.

U hiljadama EUR	2011	2010
Nabavna vrijednost		
Nabavna vrijednost na dan 1. januar	981	952
Korekcija početnog stanja – promjena računovodstvene politike	-	-
Korigovano stanje na dan 1. januar	981	952
Nove nabavke / uvećanje	2	29
Stanje na dan 31. decembar	983	981
Ispravka vrijednosti		
Ispravka vrijednost na dan 1. januar	(850)	(654)
Korekcija početnog stanja – promjena računovodstvene politike	-	-
Korigovano stanje na dan 1. januar	(850)	(654)
Obračunata amortizacija	(59)	(196)
Stanje na dan 31. decembar	(909)	(850)
Neotpisana vrijednost na dan 31. decembra	74	131

14. Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja

U hiljadama EUR	2011	2010
Zemljište i objekti za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	9.094	10.707
Oprema i sitan inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	2.643	2.635
Potraživanja po osnovu datih avansa za nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	-	53
Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja u izgradnji	722	1.320
Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (+/-)	(3.568)	(3.635)
Ukupno	8.891	11.080

U hiljadama EUR	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala materijalna imovina	Investicije u toku	Avansi za osnovna sredstva	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Nabavna vrijednost na dan 1.1.2010.	59	9.452	2.097	150	2.461	183	14.402
Povećanje	-	1.222	403	9	(747)	250	1.137
Umanjenje	-	(26)	(24)	-	(394)	(380)	(824)
Stanje na dan 31.12.2010.	59	10.648	2.476	159	1.320	53	14.715
Nabavna vrijednost na dan 1.1.2011.							
Nabavna vrijednost na dan 1.1.2011.	59	10.648	2.476	159	1.320	53	14.715
Povećanje	-	8	167	6	723	10	914
Umanjenje	-	(1.542)	-	-	(1.321)	(63)	(2.926)
Prenos na dugoročna finansijska ulaganja	-	(79)	-	(165)	-	-	(244)
Stanje na dan 31.12.2011.	59	9.035	2.643	-	722	-	12.459
Ispravka vrijednosti							
Ispravka vrijednost na dan 1.1.2010.	-	(2.078)	(1.067)	-	-	-	(3.145)
Obračunata amortizacija	-	(133)	(372)	-	-	-	(505)
Smanjenje	-	2	13	-	-	-	15
Stanje na dan 31.12.2010.	-	(2.209)	(1.426)	-	-	-	(3.635)
Ispravka vrijednost na dan 1.1.2011.	-	(2.209)	(1.426)	-	-	-	(3.635)
Obračunata amortizacija	-	(135)	(364)	-	-	-	(499)
Smanjenje	-	566	-	-	-	-	566
Stanje na dan 31.12.2011.	-	(1.778)	(1.790)	-	-	-	(3.568)
Neotpisana vrijednost							
Na dan 01.01.2011.	59	8.439	1.050	159	1.320	53	11.080
Na dan 31.12.2011.	59	7.257	853	-	722	-	8.891

Društvo je 25.01.2011. godine potpisalo aneks ugovora o prenosu portfelja osiguranja na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica. Ovim aneksom regulisan je prenos ulaganja tehničke rezerve za životna osiguranja na način da je Društvo prenijelo na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica poslovne prostore u vrijednosti EUR 1.542 hiljade (ispravka vrijednosti EUR 559 hiljada).

15. Dugoročna finansijska ulaganja

U hiljadama EUR	2011	2010
Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi	18.461	15.932
- Obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti	7.651	2.256
- Akcije	1.125	1.860
- Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja	415	1.750
- Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	9.270	10.066
Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva	3.030	3.030
- Akcije, dužničke hartije od vrijednosti u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana	3.030	3.030
Ukupno	21.491	18.962

15.1 Obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti

U hiljadama EUR	2011	2010
Obveznice NLB Montenegrobanke AD, Podgorica	1.850	2.000
Obveznice izdate od države Crne Gore	5.801	256
Ukupno	7.651	2.256

Ulaganja u korporativne obveznice iznose EUR 1.850 hiljada se odnose se na obveznice NLB Montenegrobanke AD, Podgorica. Obveznice NLB Montenegrobanke AD, Podgorica su uzete sa kamatnom stopom od 6,5% na godišnjem nivou i rok dospijeca je 22.11.2013. godine.

Obveznice izdate od države Crne Gore u iznosu EUR 5.801 hiljadu uključuju obveznice Crne Gore u iznosu EUR 5.483 hiljada uzete sa kamatnom stopom od 7,875% na godišnjem nivou i rokom dospijeca 14.09.2015. godine i obveznice Crne Gore u iznosu EUR 318 hiljada uzete sa kamatnom stopom od 7,25% na godišnjem nivou i rokom dospijeca 08.04.2016. godine.

Društvo je 25.01.2011. godine potpisalo aneks ugovora o prenosu portfelja osiguranja na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica. Ovim aneksom regulisan je prenos ulaganja tehničke rezerve za životna osiguranja na način da je Društvo prenijelo na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica obveznice u iznosu EUR 150 hiljada.

15.2 Akcije

Ulaganja u kapitalu drugih pravnih lica su bile sledeće:

U hiljadama EUR	Procenat učešća	2011.	2010.
Prva banka Crne Gore AD, Podgorica	2.3181	884	1.343
Invest banka Montenegro AD, Podgorica	0.2895	98	274
Podgorička banka	0.0982	20	88
Dunav RE	0.7780	122	149
Luka Bar	0.0056	-	1
Kontejnarski terminal i generalni tereti AD, Bar	0.0056	-	2
NLB Montenegro banka AD, Podgorica	0.0061	1	3
Ukupno		1.125	1.860

Društvo je 25.01.2011. godine potpisalo aneks ugovora o prenosu portfelja osiguranja na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica. Ovim aneksom regulisan je prenos ulaganja tehničke rezerve za životna osiguranja na način da je Društvo prenijelo na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica akcije u vrijednosti od EUR 407 hiljada.

15.3 Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja

Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja u iznosu EUR 415 hiljada (2010: EUR 1,750 hiljada) odnose se na dugoročne depozite u iznosu EUR 250 hiljada (2010: EUR 1.750 hiljada) I ulaganja u umjetnička djela u iznosu EUR 165 hiljada reklasifikovana sa pozicije Nekretnina, postrojenja I oprema u skladu sa važećim kontnim okvirom.

Dugoročni depoziti predstavljaju dugoročne depozite kod:

U hiljadama EUR	Kamatna stopa (%)	2011.	2010.
Crnogorska komercijalna banka AD, Podgorica	3,5-8,5	250	1.050
Atlas banka AD, Podgorica	8,1	-	200
Prva banka Crne Gore AD, Podgorica	7,5-8,5	-	500
Ukupno		250	1.750

Društvo je 25.01.2011. godine potpisalo aneks ugovora o prenosu portfelja osiguranja na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica. Ovim aneksom regulisan je prenos ulaganja tehničke rezerve za životna osiguranja na način da je Društvo prenijelo na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica dugoročne depozite u iznosu od EUR 200 hiljada.

15.4 Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja

U hiljadama EUR	Zemljište	Građevinski objekti	Investicije u toku	Ukupno
Nabavna vrijednost na 1.1.2010.	-	8.346	1.715	10.061
Povećanje	452	1.135	233	1.820
Umanjenje	-	(28)	(1.233)	(1.261)
Stanje na dan 31.12.2010.	452	9.453	715	10.620
Nabavna vrijednost na 1.1.2011.	452	9.453	715	10.620
Prenos sa nekretnina, postrojenja i opreme	1.323	79	49	1.451
Umanjenje	-	(1.443)		(1.443)
Prenos na nekretnine, postrojenja i opremu	-	-	(715)	(715)
Stanje na dan 31.12.2011.	1.775	8.089	49	9.913
Ispravka vrijednosti				
Ispravka vrijednost na 1.1.2010.	-	(334)	-	(334)
Obračunata amortizacija	-	(220)	-	(220)
Manjak / Otpis	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2010.	-	(554)	-	(554)
Ispravka vrijednosti na 1.1.2011.	-	(554)	-	(554)
Obračunata amortizacija	-	(244)	-	(244)
Smanjenje	-	155	-	155
Stanje na dan 31.12.2011.	-	(643)	-	(643)
Neotpisana vrijednost				
Na dan 01.01.2011.	452	8.899	715	10.066
Na dan 31.12.2011.	1.775	7.446	49	9.270

Smanjenje u vrijednosti građevinskih objekata se najvećim dijelom odnosi na prodaju stanova nabavne vrijednosti od EUR 1.221 hiljadu (ispravka vrijednosti je iznosila EUR 51 hiljadu).

Rezultat iz investicionih nekretnina

U hiljadama EUR	2011	2010
Prihodi od izdavanja investicionih nekretnina	144	129
Rashodi poreza na imovinu	(44)	(31)
Amortizacija investicionih nekretnina	(129)	(131)
Rezultat iz poslova investiranja	(29)	(33)

15.5 Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva

Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva odnose se na sledeća ulaganja:

U hiljadama EUR	Procenat učešća	2011	2010
Akcionarsko društvo za osiguranje Lovćen			
životna osiguranja, Podgorica	100%	1.280	1.280
Lovćen auto AD, Podgorica	100%	1.700	1.700
Nacionalni biro osiguravača CG	16,67%	50	50
Ukupno		3.030	3.030

16. **Kratkoročna finansijska ulaganja**

U hiljadama EUR	2011	2010
Kratkoročni depoziti kod banaka	8.500	3.693
Druga kratkoročna finansijska ulaganja	1.066	566
Ukupno	9.566	4.259

Kratkoročni depoziti kod banaka predstavljaju depozite kod:

U hiljadama EUR	Kamatna stopa (%)	2011	2010
Crnogorska komercijalna banka AD, Podgorica	3,5-8,5	800	250
Atlas banka AD, Podgorica	4,75-7	500	700
Prva Banka Crne Gore AD Nikšić	7	-	2.038
NLB Montenegro banka AD Podgorica	0,5-6,75	7.200	705
Ukupno		8.500	3.693

U okviru kratkoročnih depozita kod NLB Montenegro banka AD, Podgorica se nalazi depozit u iznosu EUR 7,000 hiljada sa godišnjom kamatnom stopom od 0.5% dospijeva 04.01.2012. godine.

Kratkoročni plasman u iznosu od EUR 1.066 hiljada odnosi se na finansijski plasman kod Udruženja osiguravajućih organizacija Srbije i Crne Gore, sa godišnjom kamatnom stopom od 6,25% u iznosu EUR 566 hiljada i plasman kod Udruženja nacionalnog biroa Crne Gore u iznosu EUR 500 hiljada.

Društvo je 25.01.2011. godine potpisalo aneks ugovora o prenosu portfelja osiguranja na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica. Ovim aneksom regulisan je prenos ulaganja tehničke rezerve za životna osiguranja na način da je Društvo prenijelo na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica kratkoročne depozite u iznosu od EUR 1.393 hiljade.

17. Kratkoročna sredstva

U hiljadama EUR	2011	2010
Gotovinska sredstva	370	8.575
Kratkoročna potraživanja	10.684	8.821
- <i>Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja</i>	4.362	4.674
- <i>Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta</i>	1.263	698
- <i>Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja</i>	238	196
- <i>Kratkoročna potraživanja iz finansiranja</i>	1.360	1.227
- <i>Druga kratkoročna potraživanja</i>	3.461	2.026
Ukupno	11.054	17.396

17.1 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U hiljadama EUR	2011	2010
Žiro račun	332	8,543
Devizni račun	36	31
Blagajna	2	1
Ukupno	370	8.575

Društvo je 25.01.2011. godine potpisalo aneks ugovora o prenosu portfelja osiguranja na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica. Ovim aneksom regulisan je prenos ulaganja tehničke rezerve za životna osiguranja na način da je Društvo prenijelo na Lovćen-životna osiguranja AD, Podgorica sredstva na žiro računima u iznosu od EUR 32 hiljade.

17.2 Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja

Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja odnose se na:

U hiljadama EUR	2011	2010
Potraživanja po osnovu premija neživotnog osiguranja	10.517	9.654
Potraživanja po osnovu premija životnog osiguranja	-	110
Potraživanja za zelenu kartu	4	44
Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premija neživotnog osiguranja	(6.159)	(5.098)
Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premija životnog osiguranja	-	(36)
Ukupno kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	4.362	4.674

Najveći dužnici za premije za neživotno osiguranje imovine na dan 31. decembar su:

U hiljadama EUR	2011	2010
Montenegro airlines doo, Podgorica	480	812
Uprava policije	230	233
Ministarstvo unutrašnjih poslova	210	180
Institut Dr Simo Milošević	182	129
Duvan komerc	180	127
Željeznički prevoz	177	100
Solana Bajo Sekulić	129	92
Gornji Ibar Rožaje	127	89
Duvanski kombinat Podgorica	104	87
Maestral turs	94	87
Zavod za izvršenje krivičnih sankcija	88	75
Ostali	8.516	7.643
Ukupno	10.517	9.654

17.3 Kratkoročna potraživanja iz finansiranja uključuju sledeća salda:

U hiljadama EUR	2011	2010
Potraživanja od strateških partnera	1.269	1.214
Ispravka potraživanja od strateških partnera	(116)	(76)
Kratkoročna potraživanja za kamate	207	89
Ukupno kratkoročna potraživanja iz finansiranja	1.360	1.227

17.4 Druga kratkoročna potraživanja

U hiljadama EUR	2011	2010
Potraživanja od kupaca za stanove	899	-
Avansi za usluge posredovanja	1.726	1.505
Ispravka vrijednosti avansa za usluge posredovanja	(53)	(51)
Ostali kupci	750	501
Ispravka vrijednosti ostalih kupaca	(295)	(328)
Potraživanja za stambeni fond	220	248
Potraživanja od zaposlenih	26	29
Potraživanja za porez na dobit	22	22
Ostala potraživanja	166	100
Ukupno druga kratkoročna potraživanja	3.461	2.026

18. Udio reosiguravača u tehničkim rezervama

U hiljadama EUR	2011	2010
Udio reosiguranja u prenosnoj premiji	1.231	1.189
Udio reosiguranja u rezervisanim štetama	1.415	948
Ukupno	2.646	2.137

19. Aktivna vremenska razgraničenja

U hiljadama EUR	2011	2010
Odloženi troškovi sticanja osiguranja	1.879	2.607
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	122	330
Ukupno	2.001	2.937

20. Kapital

U hiljadama EUR	2011	2010
Akcijski kapital-obične akcije	17.032	17.032
Ukupno kapital	17.032	17.032
Revalorizacione rezerve	(469)	270
Preneseni i neraspoređeni (gubitak)	(10.151)	(11.096)
- Preneseni (gubitak) iz prethodnih godina	(11.096)	(6.250)
- Neraspoređena dobit/ (gubitak) tekuće poslovne godine	945	(4.846)
Ukupno rezerve	(10.620)	(10.826)

Akcije Društva su obične (redovne) akcije koje glase na ime i čine jednu klasu akcija. Nominalna vrijednost jedne akcije iznosi EUR 52. Svaka akcija daje pravo na jedan glas u Skupštini akcionara Društva.

Društvo je u toku 2010. godine izvršilo dokapitalizaciju u iznosu od EUR 6.500 hiljada od strane većinskog vlasnika „Zavarovalnice Triglav“ d.d. Ljubljana.

Komisija za hartije od vrijednosti Crne Gore je donijela Rješenje o utvrđivanju uspješnosti emisije akcija emitovane radi prodaje postojećim akcionarima po osnovu prava preče kupovine broj 02/2e-46/4-10 od 31. januara 2011. godine po kojem je Društvo prodalo akcije u vrijednosti EUR 6.500 hiljada, odnosno 125 hiljada redovnih akcija serije E nominalne vrijednosti 52 EUR.

Prema izvodu iz Centralne Depozitarne agencije regled akcionara na dan 31. decembra 2011. godine je dat u sledećoj tabeli:

Akcionari	Akcijski kapital (u hiljadama EUR)	Broj Akcija	Nominalna vrijednost (EUR)	Učešće u %
Zavarovalnica Triglav	16.173	311.016	52	94,95
HA-Zbirni kastodi račun	208	4.000	52	1,22
HLT fond	254	4.888	52	1,49
Ostali	397	7.649	52	2,34
Ukupno	17.032	327.553	52	100,00

(a) Garantne rezerve

Struktura izračunate garantne rezerve je sledeća:

Iznos u hiljadama EUR	2011	2010
Akcijski kapital	17.032	17.032
Zakonske rezerve	-	-
Revalorizacione rezerve	(469)	270
Ukupno	16.563	17.302
Gubitak prethodnih godina	(11.096)	(6.250)
Dobitak do 50%/gubitak tekuće godine	473	(4.846)
Ukupno	5.940	6.206

Visina garantnih rezervi na dan 31. decembar 2011. godine iznosi EUR 5.940 hiljada i iznad je izračunate margine solventnosti koja iznosi EUR 4.577 hiljada.

Društvo je marginu solventnosti obračunalo u skladu sa Upustvom o načinu utvrđivanja margine solventnosti (Službeni list RCG broj 24/07).

21. Rezervisanja

U hiljadama EUR	2011	2010
Bruto tehničke rezerve	37.638	40.433
- Bruto prenosne premije	10.918	11.670
- Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	9.576	12.716
- Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete	13.173	12.544
- Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta	2.023	1.780
- Bruto rezervisanja za izravnanje rizika	1.746	1.506
- Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja	202	217
Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja	-	3.080
- Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja	-	3.080
Ostala rezervisanja	385	472
- Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine	385	472
Ukupno	38.023	43.985

Dana 30.12.2010. godine Društvo je zaključilo ugovor o prenosu portfelja sa Akcionarskim društvom za osiguranje Lovćen - životna osiguranja, Podgorica broj 03-371/30, a dana 25.01.2011. godine i aneks Ugovora broj 03-371/30-1 po kome je utvrđen prenos portfelja u skladu sa Zakonom o osiguranju (Sl. list RCG, br. 78/06, 19/07 i Sl. list RCG br. 53/09, 73/10 i 40/11). Ovim Ugovorom i Aneksom je definisan prenos sredstava tehničkih rezervi u iznosu EUR 3.386 hiljada koja se sastoje od prenosnih premija u iznosu EUR 1 hiljada, rezervisanih šteta u iznosu od EUR 305 hiljada i matematičke rezerve u iznosu od EUR 3.080 hiljada.

(a) Prenosne premije

Promjene na prenosnim premijama osiguranja života u toku godine bile su sledeće:

U hiljadama EUR	2011	2010
Stanje 01. januar	1	1
Povećanje na prenosnim premijama	(1)	0
Stanje 31. decembra	-	1

Promjene na prenosnim premijama imovinskih osiguranja u toku godine bile su sledeće:

U hiljadama EUR	2011	2010
Stanje 01. januar	11.670	12.527
Smanjenje na prenosnim premijama	(752)	(857)
Stanje 31. decembra	10.918	11.670

(b) Rezervisane štete

Promjene na rezervisanim štetama životnog osiguranja u toku godine bile su sledeće:

U hiljadama EUR	2011	2010
Stanje 1. januara	305	152
Rezervisanja u toku perioda	(305)	153
Stanje 31. decembra	-	305

Promjene na rezervisanim štetama imovinskog osiguranja u toku godine bile su sledeće:

U hiljadama EUR	2011	2010
Stanje 1. januara	26.735	23.354
Rezervisanja u toku perioda	(1.963)	3.381
Stanje 31. decembra	24.772	26.735

22. Kratkoročne obaveze

U hiljadama EUR	2011	2010
Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	612	531
Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja	1.972	1.855
- kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja	332	421
- kratkoročne obaveze za premije iz reosiguranja	1.640	1.434
Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja	166	138
Kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja	2.750	2.524
Kratkoročne obaveze iz finasiranja	7.000	1.250
Druge kratkoročne obaveze	1.266	2.608
- primljeni avansi po osnovu premija osiguranja	628	730
- ostale kratkoročne obaveze	638	1.878
Ukupno	11.016	6.382

Kratkoročne obaveze iz finasiranja u iznosu EUR 7 miliona (2010: EUR 1.250 hiljada) odnose se na revolving kredit uzet kod NLB Montenegro banke AD, Podgorica sa nominlanom kamatnom stopom od 2% godišnje koja se obračunava na stanje glavnog duga sa rokom dospeljeća 23.12.2012. godine.

23. Transakcije sa povezanim licima

Pri sastavljanju ovih pojedinačnih finansijskih izvještaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i operativne odluke drugog lica. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmjerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Povezana pravna lica mogu ulaziti u transakcije, koje možda nepovezana lica ne bi vršila i transakcije sa povezanim pravnim licima mogu se obavljati pod drugačijim uslovima i u drugačijim iznosima u odnosu na iste transakcije sa nepovezanim pravnim licima.

Priroda odnosa između onih povezanih lica sa kojima je Društvo ušlo u transakcije većeg obima ili sa njima ima značajnija neizmirena salda na dan 31. decembra 2011. godine je prikazana u tabeli niže. Transakcije sa povezanim pravnim licima su izvršene tokom redovnog toka poslovanja ili pod normalnim tržišnim uslovima.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan i za godinu završenu 31. decembra 2011. godine su kao što slijedi:

a) Salda na računima sa povezanim pravnim licima

U hiljadama EUR				
Obaveze	Tip odnosa		2011	2010
Obaveze za premiju saosiguranja	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana		107	185
	Pozavarovalnica „Triglav“ DD			213
Obaveze za premiju reosiguranja	Ljubljana		333	
	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD			729
Obaveze za premiju reosiguranja	Ljubljana		844	
Razgraničeni troškovi provizije reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana			44
Ostale obaveze	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana		5	5
	Lovćen – životna osiguranja AD, Podgorica		17	
Obaveze po osnovu zakupa	Lovćen – životna osiguranja AD, Podgorica			1.280
Obaveze za neuplaćeno ulaganje	Podgorica		-	
Potraživanja				
Potraživanja po osnovu učešća u nastalim štetama iz reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana		483	340
Potraživanja po osnovu učešća u nastalim štetama iz reosiguranja	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana		132	38
Razgraničeni troškovi premije reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana		-	201
Potraživanja za zakup	Lovćen – životna osiguranja AD, Podgorica		1	-
Potraživanja za avanse	Lovćen auto AD, Podgorica		635	429
Potraživanja za zelenu kartu	Lovćen auto AD, Podgorica		15	11
Potraživanja za zakup	Lovćen auto AD, Podgorica		55	37
Potraživanja za uslužno isplaćene štete	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana		5	5

b) Transakcije sa povezanim pravnim licima

U hiljadama EUR				
Prihodi	Tip odnosa		2011	2010
Prihodi po osnovu učešća u likvidiranim štetama	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana		151	32
Prihodi po osnovu učešća u likvidiranim štetama	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana		281	397
Prihodi od provizija po ugovoru o reosiguranju	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana		70	22
Prihodi od provizija po ugovoru o saosiguranju	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana		13	18
Prihodi od provizija po ugovoru o reosiguranju	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana		452	351
Prihodi po osnovu zakupa	Lovćen auto AD, Podgorica		43	22
Ostali prihodi	Lovćen – životna osiguranja AD, Podgorica		5	-
Rashodi				
Rashodi usluge besplatne pomoći na putu za osiguranike	Lovćen auto AD, Podgorica Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana		146	91
Rashodi premija sa/reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav RE“ DD Ljubljana		574	436
Rashodi premija reosiguranja	Ljubljana Lovćen – životna osiguranja AD, Podgorica		1.884	1.749
Rashodi po osnovu zakupa	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana		108	-
Rashodi po osnovu raznih troškova	Ljubljana		-	22

c) Naknade rukovodstvu

Bruto zarada Izvršnom direktoru za njegove usluge izvršene u toku redovnog radnog vremena za 2011. godinu iznosi EUR 99 hiljada (2010: EUR EUR 103 hiljade).

24. Potencijalne obaveze i rizici poslovanja

a) Oporezivanje

Poreski sistem Crne Gore je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. U toku 2011. godine nije bilo kontrole Poreske uprave.

b) Polise osiguranja

Društvo posjeduje polise osiguranja u pogledu imovine, poslovanja, i zaposlenih u pogledu rizika koji se mogu osigurati.

25. Izvještaj aktuara

Ovlašćeni aktuar je u svom Izvještaju za neživotna osiguranja na dan 31.12.2011. godine izrazio pozitivno mišljenje uz napomenu, kod ulaganja tehničke rezerve.

Razlozi za takvo mišljenje su sljedeći:

- Društvo na dan 31.12.2011. godine ispunjava kriterijume kapitalne adekvatnosti. Obračunata margina solventnosti na dan 31.12.2011. godine iznosi EUR 4.577 hiljada, a raspolaže sa garantnom rezervom u visini EUR 5.940 hiljada.
- Društvo po pravilniku o ograničenjima deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava garantnog fonda nema dovoljno ulaganja, ali je značajno povećalo svoje ulaganje u odnosu na prethodnu godinu, čime je ispunilo zahtjeve dostavljene u dopisu broj 03-214/2-11 od 15.03.2011. godine od strane Agencije za nadzor osiguranja, da pokrivenost neto tehničkih rezervi bude najmanje na nivou od 85%, uz potpuno pokriće 1/3 garantne rezerve.
- Za svrhe obračuna IBNR, društvo je uspjelo da stvori bazu riješenih šteta od 2002. i bazu rezervisanih šteta od 2008 godine, koje bi morale biti dovoljne za procjenu visine IBNR šteta. Društvo je u tom periodu, naročito u 2009. i dijelom u 2010. godini imalo nestandardan uzorak riješenih šteta. Zbog tog objektivnog razloga, jako je teško odrediti tačnu visinu IBNR šteta. Kako bi primjenom Chain-ladder metode za svrhe obračuna IBNR šteta zasnovane na sigurnim pretpostavkama, dobili objektivne i logične rezultate korišćena je Chain-ladder metoda po incurred claims. Primjenom ove metode postignuta je veća stabilnost izračuna i omogućeno praćenje zahtjeva, da bilo kakve promjene u izračunu ne vode do promjene iznosa, odnosno da promjena iznosa rezerve odražava isključivo promjene u portfelju obaveza iz naslova ugovora o osiguranju. Ovlašćeni aktuar je mišljenja da društvo ima formirane rezervacije za nastale i neprijavljene štete, koje će biti sa velikom vjerovatnoćom dovoljne i neće ići na teret budućih rezultata.
- Društvo kontinuirano prati adekvatnost formiranih rezervacija i u skladu sa tim propisalo je interni akt "Uputstvo za kontinuirano praćenje adekvatnosti RBNS-a i IBNR-a Lovćen osiguranja" i izvršilo usklađivanje interne procedure za obračun rezervi za štete sa važećim Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete (Službeni list Crne Gore br. 41/11) i time ispunilo zahtjeve koji su bili propisani od strane Agencije dopisom broj 02-989/20-11 od 27.12.2011.

U Izvještaju aktuara navedeno je i da, ukupno posmatrano, Društvo je u 2011. godini ostvarilo troškove sprovođenja osiguranja u skladu sa formiranim režijskim dodatkom. Pojedinačno, na malim vrstama osiguranja, kao što su osiguranje šinskih vozila, osiguranje vazduhoplova, osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova ili osiguranje kredita, jemstva i finansijskih gubitaka realno je očekivati, da su troškovi pribave veći od režijskog dodatka. Međutim sporna je vrsta autoodgovornosti, koja je najznačajnija vrsta i u kojoj je društvo realizovalo veće troškove pribave od predviđenih. Ovlašćeni aktuar, imajući u vidu visinu troškova osiguranja, je izrazio mišljenje da je Društvo uspjelo očuvati adekvatna sredstva tehničke premije za isplatu svih obaveza koja proizilaze iz ugovora o osiguranju.

26. Rješenja donešena od strane Agencije za nadzor osiguranja

Agencija za nadzor osiguranja je dana 27. decembra 2011. godine donijela Rješenje o izricanju mjere zbog nepostupanja u skladu sa pravilima o upravljanju rizikom broj 02-989/18-11 kojim se konstatuje da Društvo krši odredbe člana 90 Zakona o osiguranju (Sl. list RCG broj 78/06, 19/07, Sl. list CG broj 53/09, u daljem tekstu "Zakon") i člana 2, 4 i 5 Pravilnika o ograničenjima deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava garantne rezerve (Sl. list CG 38/09 i 43/09, u daljem tekstu "Pravilnik") i nalaže da Društvo sačini izvještaj o nivou pokrivenosti tehničkih rezervi oblicima imovine propisanim gore pomenutim članovima Zakona i Pravilnika na dan 31.12.2011. godine.

Agencija za nadzor osiguranja je dana 27. decembra 2011. godine donijela Rješenje o izricanju mjere za otklanjanje nezakovitosti i nepravilnosti u poslovanju broj 02-989/19-11 kojim se nalaže da Društvo dostavi izvještaj o visini ostvarenih troškova sprovođenja osiguranja po vrstama osiguranja sa stanjem na dan 31.12.2011. godine, visini obračunatog režijskog dodatka po vrstama osiguranja za 2011. godinu i, ukoliko su troškovi sprovođenja osiguranja veći od obračunatog režijskog dodatka, izvore sredstava koje je Društvo koristilo za pokriće razlike između troškova sprovođenja osiguranja i režijskog dodatka.

27. Događaji posle datuma bilansa stanja

Rukovodstvo Društva smatra da nema značajnih uskladivih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi uticali na pojedinačne finansijske izvještaje za 2011. godinu.

Krajem januara i početkom februara 2012. godine jake vremenske nepogode su prouzrokovale značajan broj prijava šteta koje mogu imati uticaja na poslovanje Društva tokom 2012. godine

Podgorica, 9. mart 2012. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "LOVĆEN", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih
izvještaja

(Dijana Milatović)

Izvršni direktor

(Dr. Radenko Purić)